

”VI HAR SANNINGEN!”

Predikotext: Joh 16:5-15

---

⁵Nu går jag till honom som har sänt mig, och ingen av er frågar mig: Vart går du? ⁶Men eftersom jag har sagt er detta, är era hjärtan fyllda av sorg. ⁷Men jag säger er sanningen: Det är bäst för er att jag går bort. Ty om jag inte går bort, kommer inte Hjälparen till er. Men när jag går bort, skall jag sända honom till er. ⁸Och när han kommer, skall han överbevisa världen om synd och rättfärdighet och dom: ⁹om synd, ty de tror inte på mig, ¹⁰om rättfärdighet, ty jag går till Fadern och ni ser mig inte längre, ¹¹om dom, ty denna världens furste är dömd. ¹²Jag har ännu mycket att säga er, men ni kan inte bära det nu. ¹³Men när han kommer, sanningens Ande, då skall han föra er in i hela sanningen. Ty han skall inte tala av sig själv, utan allt det han hör skall han tala, och han skall förkunna för er vad som kommer att ske. ¹⁴Han skall förhärliga mig, ty av det som är mitt skall han ta och förkunna för er. ¹⁵Allt vad Fadern har är mitt. Därför sade jag att han skall ta av det som är mitt och förkunna för er. (Joh 16:5-15)

Bön: Herre, helga oss i sanningen, Ditt ord är sanning. Amen.

Inledning

Kära vänner i Kristus Jesus! Frågan om sanningen är en het potatis. Speciellt i vårt samhälle där humanismen, relativismen och den så kallade toleransen verkar vara de genomträngande normerna. Visst finns det plats för relativism och tolerans i många områden, men inte när det gäller sanningen om vår frälsning. I mindre viktiga saker accepterar människorna sanningar. Alla här i Råneå vet och erkänner den sanningen, att man inte kommer till Stockholm om man kör E4:an norrut. Då hamnar man till Töre, Kalix eller Haparanda. Stockholm är fortfarande åt det andra hållet —oberoende på om vad den tokige relativisten tänker som kör mot Haparanda. Hans vilja och tro flyttar inte Stockholms och Haparandas plats! När det gäller sanningen om vår frälsning, då flyger plötsligt uppfattningen om absoluta sanningar ut ur fönstret i många människors tankar. Den lömske djävulen har lyckats att förvirra människorna i den mest viktigaste saken. När det gäller andliga saker, då är subjektivismen och relativismen med så kallade tolerans de normgivande sanningarna. Alla har sina egna sanningar. Vad än känns bra, det ska man hålla sig till... Enligt denna världens tankesätt borde man inte vara så brysk att man stör en människa i denna hennes egen drömvärld...

”Vi har sanningen!” heter överskriften för dagens predikan. Juu, jag är medveten om att den kan reta dem som har anammat denna tidens tidsanda. Sanningen är att vi har sanningen! Om nu någon som hör eller läser denna predikan skulle tänka, att vi är högmodiga och själviska när vi vågar säga att det finns en absolut sanning och att vi har den, så ber jag dig att motta utmaningen att lyssna hela predikan. Guds ord är nämligen **”levande och verksamt. Det är skarpare än något tveeggat svärd och tränger igenom, så att det skiljer själ och ande, led och mærg, och det är en domare över hjärtats uppsåt och tankar.”**¹ Ja, det kan ju hända att sanningen får arbeta i den moderna svenskens hjärta som en motgift för att driva ut tidsandans gift och att evangeliet får röja iväg hjärtats smuts och skam så att Kristus Jesus kan flytta dit in och fylla människans liv med sann glädje och tröst!

Den första delen av predikan heter: **”Den Helige Ande har givit oss sanningen”**. I den andra delen hör vi, att **”Den Helige Ande fortsätter att predika sanningen genom Guds ord”**.

---

* Predikad första gången (med små ändringar jämfört med års 2008 version) i Öjebyn, S:t Jakobs ev-luth församling, den 6 maj 2007 på fjärde söndagen efter påsk.

¹ Hebr 4:12.

1. Den Helige Ande har givit oss sanningen

Jesu tal om sanningens Ande i vår predikotext tog plats på skärtorsdagens kväll. Jesus använde de sista timmarna för att undervisa Sina lärjungar. Snart skulle Han gå bort: bli korsfäst, begravnen och uppstå kroppsligt från de döda i Sin förhärligade kropp. Jesus skulle inom kort 'gå bort', 'gå till Fadern'. Tiden för Människosönens förnedringstillstånd skulle snart komma till sin slut. **"Det är bäst för er att jag går bort. Ty om jag inte går bort, kommer inte Hjälparen till er. Men när jag går bort, skall jag sända honom till er."** (v.7) Pingstdagens under skulle inte ha hänt om inte långfredagen och påskdagen skulle ha ägt rum. Kristi död och uppståndelse var helt nödvändiga för människosläktets frälsning och för att den Helige Ande skulle kunna komma och börja omvända människor genom lagens och evangeliets predikan. Evangeliet innehåller ju just den frälsningen som Jesus har förtjänat. Utan Jesu frälsningsverk skulle evangeliet vara en tom saga och betydelselös lögn.

"Jag har ännu mycket att säga er, men ni kan inte bära det nu" (v.12), sade Jesus till apostlarna. De var trötta och förvirrade och skulle snart bli ännu mer förvirrade när Getsemanes händelser—Jesu smärtfyllda bön, Hans gripande och lärjungarnas feg flykt—skulle äga rum. Men Jesus hade kommit för att frälsa människorna. Han själv hade sagt: **"Ty Människosonen har kommit för att uppsöka och frälsa det som var förlorat."**² Jesus Kristus, Guds Son, sade till Pilatus: **"Ja, för att vittna om sanningen är jag född, och därför har jag kommit till världen. Var och en som är av sanningen lyssnar till min röst."**³ Jesus blev född för att vittna om sanningen. Guds ord är sanningen⁴ och Gud själv är sanningen på ett speciellt sätt. Han är sanningens källa och ursprung. Jesus säger om Sig själv: **"Jag är vägen och sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig."**⁵ Bibeln säger, att **"Anden är sanningen."**⁶ Den treenige Guden: Fadern och Sonen och den Helige Ande är sanningen och Hans ord är sanning. Han har talat genom profeterna i Gamla testamentet och nu, när Jesus var på väg att lämna denna världen, försäkrade Han Sina apostlar och också oss om att Han skulle ge Nya testamentet till den kristna Kyrkan. **"Men när han kommer, sanningens Ande, då skall han föra er in i hela sanningen."** (v.13) Till vem talar Kristus här? Ja, till apostlarna. Genom apostlarna—med deras auktoritet—har den nytestamentliga kanon, alltså de gudomligt inspirerade heliga Skrifterna, blivit givna åt oss, den nytestamentliga Kyrkan. I Bibeln har vi **"hela sanningen"**. Den Helige Ande ledde apostlarna och de andra inspirerade författarna i början av den kristna Kyrkan att få Jesu undervisning, **"hela sanningen"**, nedskrivet. **"Ty han skall inte tala av sig själv, utan allt det han hör skall han tala, och han skall förkunna för er vad som kommer att ske."** (v.13) I Nya testamentets skrifter har vi allt vad den treenige Guden ville uppenbara för oss. Där har Han även uppenbarat för oss det som kommer att ske. Johannes Uppenbarelse, den sista av de kanoniska Skrifterna, berättar för oss mycket om det som kommer att ske. Kristus har vunnit och Hans seger kommer till sist att bli uppenbar för alla!

De har förstått Jesu ord helt fel som försöker introducera nya läror till kyrkan på grund av att den Helige Ande skall **"föra er in i hela sanningen."** Jesus talade dessa ord till apostlarna och Han har—efter att ha uppfyllt Sitt löfte om den Helige Ande—redan fört apostlarna till hela sanningen! Och denna sanning har vi i Bibeln. Nya läror, må de komma genom personliga uppenbarelser eller så kallade profetior, genom kyrkomöten eller från påven i den romerskkatolska kyrkan som påstår att hans lärouttalanden är ofelbara och bindande för alla kristna är inte från den Helige Ande. Gud den Helige Ande har redan givit oss hela sanningen i Bibelns heliga Skrifter.

---

² Luk 19:10.

³ Joh 18:37b.

⁴ Joh 17:17.

⁵ Joh 14:6.

⁶ 1 Joh 5:6b.

Jesus sade om den Helige Ande: **”Han skall förhålliga mig, ty av det som är mitt skall han ta och förkunna för er.”** (v.14) Vi förhålligar också Kristus genom att förkunna det som vi har i Bibeln, vilket är den Helige Andes, Faderns och Sonens eget ord. Vi ska inte hitta på några nya läror och vi ska inte låta någon människa eller organisation med deras falska profeter leda oss vilse! Vi ska hålla oss till den sanningen som vi redan har i Bibeln. Den sanna lutherska kyrkan har inte tillagt något till Bibeln utan i stället bekänt offentligt det som vi redan har i Bibeln. Vår församling håller sig till de *Lutherska bekännelseskriterierna*, inte därför att de skulle ha några nya läror i sig utan just därför att de inte har någon ny och egen lära utan därför att de presenterar Skriftens egna läror och tillbakavisar läror som strider emot Guds ord.

Vi har allt vad vi behöver veta för vår frälsning i Bibelns heliga sidor. Vi har fått på grund av Guds överflödande nåd Bibelns heliga skrifter och har där den **”hela sanningen”** vilken Jesus lovade ge åt Sina apostlar.

2. Den Helige Ande fortsätter att predika genom Guds ord

Jesus sade, att Hjälparen, den Helige Ande, när Han kommer, skall **”överbevisa världen om synd och rättfärdighet och dom”** (v.8). Han förklarade också, vad Han menade: **”om synd, ty de tror inte på mig”** (v.9). Efter att synden första gången kom in till människovärlden har den förmörkat och mördat människor. Vi alla tillhör Gud på grund av att Han har skapat oss, men syndens förbannelse har flyttat var och en av oss som tillhör den falna människosläkten under Satans regim. **”Av naturen var vi vredens barn, vi liksom de andra”**⁷, skriver aposteln Paulus. Jesus har sagt: **”Det som är fött av köttet är kött”**⁸. Om synden att inte tro på Jesus skriver Luther: *”Inte så, som om det inte fanns någon annan synd mot lagen utan så att denna är den rätta huvudsynden, som fördömer hela världen även om man annars inte kunde beslå henne med någon enda synd.”*⁹ Den Helige Ande överbevisar världen om synd genom att predika lagen.

Jesus förklarade den andra saken som den Helige Ande skulle överbevisa världen om, nämligen: **”om rättfärdighet, ty jag går till Fadern och ni ser mig inte längre”** (v.10). Jesus sammanfattar läran om rättfärdiggörelsen med att hänvisa till det som Han behövde göra att hela världen skulle bli rättfärdigförklarad. Jesus skulle dö och uppstå från de döda. När Han gick till Fadern, när Han steg upp till himmelen, då hade Han redan fullbordat allt som behövdes för att frälsa oss människorna. Genom Bibelns ord, genom lagens och evangeliets förkunnelse leder den Helige Ande ännu idag människor att förstå, att vår egen rättfärdighet inte kan frälsa oss. Vi måste med profeten säga: **”Vi är alla orena, alla våra rättfärdiga gärningar är som en smutsig klädsel.”**¹⁰ Kristus har gått till Fadern, men innan det försonade Han hela världen med Gud. Han fullbordade lagen i vårt ställe, för oss. Hans rättfärdighet är det enda som kan bestå framför Guds heliga ögon. Den Helige Ande vittnar genom aposteln: **”Men den som utan att bygga på gärningar tror på honom som förklarar den ogudaktige rättfärdig, honom räknas hans tro till rättfärdighet.”**¹¹ Du behöver inte och du kan inte göra något för att bli rättfärdig. Kristus har redan gjort allt! Detta får du tro! Den som tror på Jesus, **”honom räknas hans tro till rättfärdighet.”**

Den tredje saken den Helige Ande överbevisar världen om är **”om dom, ty denna världens furste är dömd.”** (v.11) Denna världen må kråma sig så mycket den kan i all des glans och syndiga nöjelser, men det som står skrivet står skrivet och kommer att hända. Den Helige Ande säger: **”Och världen och dess begär förgår, men den som gör Guds vilja förblir i evighet.”**¹² Denna världens

⁷ Ef 2:3b.

⁸ Joh 3:5a.

⁹ Luther, Martin. Kyrkopostilla : Evangelier. Skellefteå : Artos bokförlag, 1987. Sidan 394.

¹⁰ Jes 64:5.

¹¹ Rom 4:5.

¹² 1 Joh 2:17.

furste är redan dömd! Vill man följa honom så må man veta, att han är förloraren. Kristus har övervunnit honom! Även om det på denna sida av evigheten verkar det som om djävulen och hans rike skulle vara det mäktigaste och bästa, så är det inte fallet. Guds rike är den eviga riken som kommer att bestå även efter domedagen. Vi tillhör detta saliga rike om vi har Kristi rättfärdighet genom tron som vårt eget. När vi är i Kristus då kan ingen skada oss. Ja, världen och djävulen kan döda en kristens kropp, men inte ande och på sista dagen uppstår även den skadade kroppen i fullkomlig härlighet!

Den Helige Ande fortsätter att predika genom Guds ord. Han **”överbevisar världen om synd och rättfärdighet och dom”** genom Guds ords predikan. Han predikar genom Kyrkan, genom de kristna. Vårt uppdrag är att låta Kristi ord, både lag och evangelium, bli rikligt predikad både i kyrkan och i världen! Guds ord måste få gå ut så att den kan samla in de Guds utvalda från alla jordens fyra hörn. Du och jag, vår församling och alla andra rättlärliga församlingar och kyrkor är kallad att vara Guds röst här i världen. Må Gud förbarma sig över oss och uppfylla oss med den Helige Ande och Hans ord så att vi får frimodighet att vittna om sanningen vart än vi är.

Amen.

Bön: Allsmäktige Gud. Du har sänt oss Sanningens Ande som ett ljus i vårt mörker, så att vi kan hålla oss kvar på rättfärdighetens väg. Ge oss styrka, så att vi kan överge allt som bryter ner vår tro på dig. Amen.

Jan-Erik Tiri
pastor i S:t Petri ev-luth församling